

Bedelaarshondjes, wie kent ze niet?

Bedelaarshondjes, wie kent ze niet? Door Panthera Smit

Panthera Smit

Inleiding

Op vakantie zijn we het allemaal wel tegengekomen dat bedelaars en/of zwervers op straat zitten te vragen om geld, vaak met één of meerdere honden of puppy's bij zich die vaak in soporeuze staat zijn. Menig toerist vindt dit een zielig of sneu beeld en geeft een paar losse muntstukken die ze in hun broekzak hebben zitten. Hoewel bedelen in veel gemeen-

bedelaars met honden, wat mij als diergeneeskunde student in het verkeerde keelgat viel. Vaak komen deze honden namelijk uit Oost-Europa waar ze in dierenvriendelijke situaties gefokt zijn en niet gevaccineerd of gechipt.

De honden in kwestie worden vaak al te jong bij de moeder weggehaald, vaak ook te jong om ingeënt te worden, maar zelfs als ze zes weken oud zijn, worden ze niet ingeënt. De mensen die handelen in deze dieren zien de honden

Voorals canine parvovirus speelt een grote rol en heel veel pups komen te overlijden in de eerste week na aankoop door een nieuwe eigenaar. Tevens zijn er gevallen van Rabiës (hondsdolheid) en Giardia bekend. (1)

Canine parvovirus

Het canine parvovirus komt sinds 1980 panzoötisch voor (2), dit betekent dat een uitbraak van een infectieuze ziekte van dieren over een grote regio of zelfs wereldwijd zich verspreidt. Het equivalent bij mensen heet een pandemie. Het ziet er naar uit dat het virus eerst in Europa verspreidde en daarna over de rest van de wereld. Ook wilde caninen zoals vossen en wolven zijn hier vatbaar voor en dragen het virus vaak bij zich. (3)

Afbeelding 1: bron: barcaupthewrongtre e

ten in Nederland verboden is, zien we tegenwoordig steeds meer bedelaars op straat en zelfs in de trein, maar daar zal ik verder niet over uitwiden. Persoonlijk is het mij steeds meer gaan opvallen als ik in de Utrechtse binnenstad liep of op Utrecht Centraal was. Niet alleen zag ik meer bedelaars, maar ook

slechts als handelswaar om geld te verdienen en het is hen dan onbelangrijk om de dieren te enten, want dat betekent dat ze geld moeten uitgeven.

Tijdens het transport naar het buitenland zitten de honden dicht op elkaar, wat de kans op ziektes vergroot.

De eerste verschijnselen zijn sloomheid, braken en niet meer willen eten. Na het braken volgt binnen zes tot 24 uur diarree, waardoor een pup snel gedehydrateerd raakt. De faeces zijn zacht, vloeibaar, grijs tot roodbruin met bijmenging van bloed. Via de faeces worden grote hoeveelheden virus uitgescheiden,

Bedelaarshondjes, wie kent ze niet?

waardoor andere honden makkelijk geïnfecteerd raken. Vooral pups die nog niet gevaccineerd zijn of nog onvoldoende moedermelk hebben gehad, zijn zeer gevoelig.

Het is te behandelen met in eerste instantie dehydratie tegengaan middels infuus of oraal toegediende vloeistof. Daarnaast worden antibiotica en ontstekingsremmers gegeven om de infectie aan te pakken, maar ondanks een snelle behandeling, zullen veel geïnfecteerde dieren toch overlijden. Zonder een behandeling sterven de pups binnen enkele uren of dagen, maar na een intensieve behandeling is de kans op herstel veel groter. De meest effectieve manier om te voorkomen dat een pup parvo krijgt, is om het dier te vaccineren op 6, 9 en 12 weken leeftijd, die jaarlijks herhaald moet worden. (2,4)

Rabiës

Rabiës, oftewel hondsdolheid, hydrophobia, Tollwut, la rage of lyssa, is een dodelijke ziekte waar alle warmbloedige dieren en de mens gevoelig voor zijn. Het is hierom een zoönose en vanwege de levensbedreigendheid voor mens en dier geldt er een

aangifteplicht. Rabiës komt wereldwijd voor en is in 1974 in Nederland gekomen via vossen vanuit Duitsland. Ook vleermuizen kunnen Europeaan bat Lyssa virus (EBLV) bij zich dragen en verspreiden, maar dit virus is niet exact hetzelfde als dat in caninen, echter wel zoönotisch.

klassieke rabiës geconstateerd bij een uit Marokko geïmporteerde pup. In oktober 2013 was er wederom rabiës vastgesteld, maar dit keer bij twee pups uit een Bulgaars asiel die per auto naar Nederland zijn vervoerd. Via dit soort pups uit endemische landen, kan het in

Via een beet, krab of lik van een besmet

dier kan het virus worden overgebracht en besmette vossen zijn het voornaamste reservoir in het wild en vleermuizen voor EBLV. Overdracht vanuit vleermuizen geschiedt vaak door dode vleermuizen die door mensen of dieren worden aangeraakt of verplaatst.

In februari 2012 was er sinds 20 jaar weer een geval van

Afbeelding 2: bron: Birgitte Mejer, photoshelter

Nederland ook tot klinische rabiësgevallen leiden. De incubatietijd van rabiës is enkele weken tot maanden, maar het besmette dier kan het virus al wel op andere dieren overdragen voordat de klinische verschijnselen optreden.

De verschijnselen beginnen met aspecifieke ziektever-

Bedelaarshondjes, wie kent ze niet?

schijnselen zoals koorts, braken en hoofdpijn. Later zijn de verschijnselen vooral neurologisch, zoals excitatie en verlammingen, en binnen drie dagen na het optreden van de eerste verschijnselen verergert het ziektebeeld enorm, waarna de meeste dieren binnen 5 dagen sterven door slik-en ademhalingsproblemen. Na een beet van een besmet dier is het belangrijk om de wond grondig schoon te maken en te desinfecteren en tevens te vaccineren, om te voorkomen dat het virus de zenuwbanen bereikt. De prognose bij een gebeten dier dat al klinische verschijnselen vertoont, is vrijwel altijd infaust. Aangezien honden in Nederland geen groot risico lopen om rabiës op te lopen, is vaccinatie niet nodig. Dit is echter wel het geval als een huisdier naar een gebied gaat waar rabiës voorkomt. (5,6,7)

Giardia

De flagellaat Giardia kan een besmettelijke enteritis veroorzaken en komt voor bij alle zoogdieren en vogels, waarvan ook een aantal bij de mens. Hoewel er nog veel onduidelijk is, moeten diereigenaren gewaarschuwd zijn.

Buiten het lichaam van de gastheer worden cysten gevormd die maanden infecti-

eus kunnen blijven, vooral in oppervlaktewater. Vaak worden honden die in oppervlaktewater zwemmen of uit drinken besmet door faeces van besmette dieren die hierin terecht zijn gekomen. In de darm komen de eitjes uit en de verschijnselen verschillen tussen geringe diarree die spontaan kan verdwijnen tot heftige protein losing enteropathy, maar soms ook alleen braken of vermagering en meestal blijven de infecties van Giardia dan ook wel onopgemerkt. Ondanks dat dieren veelal niet ziek worden, scheiden zij wel eitjes uit die andere dieren weer kunnen infecteren. Het is belangrijk om een goede hygiëne te handhaven en de huisdieren te wassen en de omgeving te ontsmetten. Als een dier is geïnfecteerd, kan hij behandeld worden met metronidazol of fenbendazol. Een behandeling zorgt er niet altijd voor dat Giardia wordt geëlimineerd en er kan een herinfectie optreden. (2,8)

Conclusie

Niet alleen honden uit het voormalig Oostblok, maar ook uit andere endemische gebieden waar men vaak niet de honden inent, vormen een groot risico voor de Nederlandse gezondheid van mens en dier. Dit komt vooral door

de leefomstandigheden van deze honden – vaak pups-, de vaccinatiestatus en de hoge infectiedruk. Aangezien het hier vooral gaat om zeer besmettelijke ziektes en ook ziektes die voor de mens gevaarlijk kunnen zijn, is het belangrijk om zoveel mogelijk te voorkomen dat dergelijke honden en pups ziek of ongevaccineerd Nederland binnenkomen. Tevens vormen vooral honden van bedelaars op straat een groot risico als zij niet gevaccineerd zijn en zo mens en dier in Nederland kunnen besmetten indien zij drager zijn van een besmettelijke ziekte.

Bedelaarshondjes, wie kent ze niet?

Bronnen

<http://www.doggo.nl/artikelen/aanschaf-van-een-hond/malafide-hondenhandel-uit-het-buitenland.php>

Veterinaire pathofysiologie en ziekteleer hoofdstuk 7, Digestiestelsel

https://www.researchgate.net/publication/229798612_Parvovirus_Infections

<http://www.diergeneeskundigcentrum.nl/hond/ziekten/395-parvo?highlight=WyJwYXJ2byJd>

Veterinaire pathofysiologie en ziekteleer hoofdstuk 13, Zenuwstelsel

<http://www.rivm.nl/Onderwerpen/R/Rabies>;
<http://rivmtoolkit.nl/Onderwerpen/Rabies>

<http://www.diergeneeskundigcentrum.nl/hond/ziekten/392-rabies-hondsdoelheid>

<http://www.diergeneeskundigcentrum.nl/hond/parasieten/giardia?highlight=WyJnaWFyZGhIIO>